

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius, tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

LR Švietimo ir mokslo ministerijai

2018-06-20 Nr. S-186

DĖL ETNINĖS KULTŪROS OLIMPIADOS ORGANIZAVIMO

2018 m. gegužės 28 d. LR Seimo Europos informacijos biure įvyko LR Seimo laikinosios Etninės kultūros grupės, Etninės kultūros globos tarybos ir Lietuvos etninės kultūros ugdytojų sąjungos surengta konferencija „Etninės kultūros ugdymo padėtis Lietuvoje ir siekiamybė“, kurioje nagrinėtas Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados poreikio klausimas. Nutarta siekti, kad etninės kultūros olimpiada būtų įteisinta, ir tokiu būdu atsirastų galimybė gilinti Lietuvos moksleivių žinias apie etninę kultūrą. Šiai idėjai pritarimą išreiškė ir LR Seimo Kultūros komitetas, kuris 2016-06-13 raštu Nr. S-2018-4768 „Dėl etninės kultūros olimpiados organizavimo“ kreipėsi į LR Švietimo ir mokslo ministrę Jurgitą Petrauskienę.

Prašome tarpininkauti patvirtinant Etninės kultūros olimpiados nuostatus, pavedant šią užduotį Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centrui.

PRIDEDAMA. Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiada. Nuostatai (6 lapai).

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

A. Daraškevičienė, +370 5 2107160, el. p. audrone.daraskeviciene@ekgt.lt

LIETUVOS MOKINIŲ ETNINĖS KULTŪROS OLIMPIADA

Nuostatai

PROJEKTAS. Ugdymo plėtotės darbo grupės redakcijos: 2014-10-31, 2014-12-10-22/23/29, 2015-06-18;

I. BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados nuostatai (toliau – Olimpiada) parengti vadovaujantis Dalykinių olimpiadų, konkursų ir kitų renginių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. ĮSAK- 426, taip pat Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa (programos patvirtintos 2012 m. balandžio 12 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-651, toliau – Etninės kultūros bendrosios programos).

2. Nuostatai reglamentuoja Olimpiados tikslus ir uždavinius, reikalavimus dalyviams ir pateikiamiems darbams, vertinimo ir organizavimo tvarką, finansavimą bei dalyvių apdovanojimą, veiklos tęstinumą.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Olimpiados tikslas – ugdyti brandžią, visapusiškai išprususią, tautiškai ir pilietiškai susivokusią asmenybę, gebančią puoselėti, saugoti, išreikšti ir perduoti kitiems prigimtines (etnines) ir pasaulio kultūrų vertybes.

4. Olimpiados uždaviniai:

4.1. Vykdyti Lietuvos mokinių etninės kultūros edukaciją, padedančią įgyti kūrybinės raiškos ir tiriamųjų gebėjimų, meninės ir bendrųjų kompetencijų.

4.2. Sudaryti mokiniams geresnes galimybes saviraiškai, reflektuojant ir vertinant etninės kultūros reiškinius, dalyvaujant savo bendruomenės kultūriniame gyvenime.

4.3. Skatinti mokinių kūrybinius polinkius ir per mokinių tyriminę veiklą ir kūrybą gairinti ir puoselėti gimtosios kultūros tradicijas, jų istorinį tęstinumą.

4.4. Skatinti švietimo įstaigų ir bendruomenių ryšius su muziejais, archyvais, kitomis kultūros įstaigomis.

III. REIKALAVIMAI OLIMPIADOS DALYVIAMS

5. Olimpiadoje gali dalyvauti visų tipų Lietuvos mokyklų 7–12 klasių mokiniai.

6. Mokinį olimpiadai gali rengti etninės kultūros ar dalykų mokytojai, jungtinės mokytojų komandos ir/ar kviestiniai asmenys.

IV. OLIMPIADOS UŽDUOTYS

7. Olimpiados užduotys (aprašai – 1 priede) rengiamos ir atliekamos trijose grupėse: 7–8, 9–10 ir 11–12 klasių:

7.1. Pirmoji užduotis – Etnokultūros pažinimo testas.

7.2. Antroji užduotis – Etnokultūrinės veiklos aplankas. Ši užduotis susideda iš 3 dalių:

7.2.1. 1 dalis. Aplanko pristatymas.

7.2.2. 2 dalis. Pasirinktos etninės kultūros veiklos srities (7.2 p.) pristatymas.

7.2.3. 3 dalis. Dalyvio ir komisijos diskusija pristatoma tema.

7.3. Trečioji užduotis – Etnokultūrinė kūrybinė raiška.

8. Olimpiadai pateikiami darbai ir veiklos:

8. 1. Turi atitikti etninės kultūros bendrųjų programų temines sritis ir mokinių pasiekimus.

8. 2. Testas atliekamas olimpiados metu.

8.3. Meninė kūrybinė veikla, tiriamasis darbas, vadybinė veikla ir veiklos aplankas yra dalyvio namų darbas. Etnokultūrinė kūrybinė raiška pristatoma olimpiados metu. Tiriamasis darbas ir vadybinė veikla pateikiami su dalyvio paraiška.

8.4. Testas, tiriamasis darbas bei aplankas turi būti parašytas ir pristatomas valstybine kalba.

8.5. Meniniai kūriniai atliekami tradiciškai, be stilizacijų.

V. ORGANIZAVIMO TVARKA

9. Olimpiadą organizuoja Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras (toliau – Centras). Olimpiada vyksta kasmet sausio – lapkričio mėn.

10. Olimpiada organizuojama kasmet trimis etapais:

10.1. pirmąjį etapą – savivaldybės (bendradarbiaujant Centrai su savivaldybe, Lietuvos etninės kultūros ugdytojų sąjungos (toliau – LEKUS) padaliniais savivaldybėse);

10.2. antrąjį etapą – etnografiniai regionai (bendradarbiaujant Centrai su LEKUS regioniniais padaliniais ir universitetais);

10.3. trečiąjį (respublikinį) etapą – Centras bendradarbiaujant su LEKUS.

10.4. Kiekvienam etapui sudaroma komisija, kurios sudėtis neskelbiama iki tam tikro etapo Olimpiados surengimo dienos.

11. Olimpiados organizavimo datos:

11.1. iki spalio 9 d. Olimpiada organizuojama savivaldybėse, geriausiai pripažintų savivaldybės Olimpiados dalyvių sąrašas pateikiamas regioninei Olimpiadai ne vėliau kaip iki spalio 16 d.;

11.2. iki lapkričio 9 d. Olimpiada organizuojama regionuose; geriausiai pripažintų regiono Olimpiados dalyvių sąrašas pateikiamas respublikinei Olimpiadai ne vėliau kaip iki lapkričio 16 d.;

11.3. iki gruodžio 4 d. organizuojama respublikinė Olimpiada;

11.4. Į aukštesnį Olimpiados etapą nepatekę darbai grąžinami per rajonų bei miestų savivaldybių administracijų švietimo padalinius. Esant galimybei, darbai grąžinami su recenzijomis ar pastabomis.

12. Vykstančius į Olimpiados etapus mokinius lydi juos parengę mokytojai ar ruošimo komandos nariai.

VI. REIKALAVIMAI OLIMPIADOS DARBAMS, UŽDUOTIMS IR JŲ VERTINIMAS

13. Darbai ir užduotys vertinami atsižvelgiant į etninės kultūros išmanymą, moksleivių savarankiškumą, kūrybiškumą, originalumą, meniškumą, moksliskumą, kalbos (ir/ar tarmės) ir rašto kultūrą, samprotavimų bei interpretacijų brandumą, tiriamuosius rezultatus, auditorijos valdymą, oratorinius gebėjimus, komunikabilumą, aktyvumą.

14. Reikalavimai Olimpiados darbams ir užduotims, jų vertinimas pateikiami drauge su Olimpiados nuostatais.

VII. OLIMPIADOS FINANSAVIMAS IR NUGALĖTOJŲ APDOVANOJIMAS.

15. Olimpiadą finansuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija kartu su rajonų bei miestų savivaldybių administracijų švietimo padaliniais.

16. Diplomas, apdovanojimus ir premijas mokiniams steigia Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, visuomeninės organizacijos, Olimpiados rėmėjai.

VIII. ETNINĖS KULTŪROS OLIMPIADOS VEIKLOS TĘSTINUMAS.

17. Geriausiai mokinių atliktos užduotys gali būti skelbiamos spaudoje, Olimpiados organizatoriaus interneto svetainėje, parodose.

18. Vertingiausi tiriamieji mokinių darbai gali būti perduodami saugoti moksliniuose tyrimo institutuose, universitetuose.

I PRIEDAS

Olimpiados užduočių aprašai

1. Testas – tai užduočių rinkinys (rašytiniai, vaizdu ar garsu pateikti klausimai su atsakymų variantais ir kt.), parengtas atsižvelgiant į 7 punkte nurodytas mokinių grupes ir Bendrąsias etninės kultūros programas. Testas atskleidžia ir tikrina dalyvio etninės kultūros gebėjimus, žinias ir supratimą.

2. Etnokultūrinės veiklos aplangą sudaro dalyvio tiriamaoji, meninė kūrybinė, vadybinė etnokultūrinė veikla: tiriamieji ir projektiniai darbai, pažintinės teminės išvykos, tradicinių švenčių organizavimas, papročių ir apeigų taikymas, tradicinis dainavimas, muzikavimas, šokiai ir žaidimai, pasakojamoji tradicija, tarmės, tradiciniai amatai.
- 2.1. Tiriamasis darbas – mokinio atlikto tiriamojo darbo apie tam tikrą tradiciją (liaudies kūrybą, tradicinius amatus, bendruomeninius, šeimos ar giminės papročius ir kt.) ar etninės kultūros reiškinį vaizdinis pristatymas.
- 2.2. Meninė kūrybinė veikla – pasiekimai pasirinktoje folkloro srityje, kurie atskleidžia mokinio kūrybinę kompetenciją. Meninės kūrybinės veiklos pasiekimus (trumpą veiklos aprašą, pasirodymų, koncertų įrašus, parodų ar atskirų kūrinių skaitmenines nuotraukas) rekomenduojama pateikti kūrybinio darbo apraše.
- 2.3. Vadybinis darbas – įvairių su Bendrosiomis etninės kultūros programomis susijusių įgyvendintų renginių (kalendorinių švenčių, vakaronių, spektaklių, koncertų, varžytuvių, viktorinų, konferencijų ir kt.) organizavimo, projektinės veiklos vaizdinis pristatymas.
3. Etnokultūrinė kūrybinė raiška gali būti pasirinkta atliekant: sakinį folklorą (pasakojamąją, smulkiąją tautosaką), muzikinį folklorą (dainuojamąjį, instrumentinį), šokamąjį ir žaidybinių folklorą, teatrines inscenizacijas. Leistina pasitelkti pagalbininkus (jei tai būtina kūrinio atlikimui). Tradicinių amatų ir tautodailės dirbinius bei kalendorinių švenčių simboliką ir atributiką (sodus, margučius, tautinį kostiumą ir kt.) olimpiados dalyvis pristato/eksponuoja olimpiados metu.

2 PRIEDAS

Reikalavimai etnokultūrinės veiklos aplangui

Etnokultūrinės veiklos applanke pateikiama: titulinis lapas, kuriame nurodoma darbo pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, savivaldybė, mokyklos pavadinimas, klasė, konsultavusio mokytojo (-ų) vardas ir pavardė; trumpas mokinio etnokultūrinės veiklos aprašas. Visa aplango medžiaga turi būti pateikta tvarkingai ir aiškiai: aplangas susegtas, šalia nuotraukų nurodytos metrikos (autorius, pavadinimas, data), naudoti šaltiniai.

Reikalavimai tiriamajam darbui

Tiriamasis darbas – olimpiados dalyvio atlikto pasirinktos etninės kultūros srities tyrimo pagrindu parašytas nustatytos apimties (7–8 klasėse iki 0,5 aut. lanko, 9–10 nuo 0,75 iki 1 aut. lanko ir 11–12 kl. nuo iki 1,25 iki 1,5 aut. lanko) ir sandaros rašto darbas.

Tiriamąją etnokultūros sritį galima pasirinkti pagal atitinkamo koncentro Bendrąją etninės kultūros programą.

Tiriamąjį darbą sudaro: titulinis lapas, turinys, įvadas, tyrimo dėstomoji dalis, išvados, literatūros sąrašas ir neprivalomas priedas (-ai):

1. Tituliniame lape nurodoma darbo pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, savivaldybė, mokyklos pavadinimas, klasė, konsultavusio mokytojo (-ų) vardas ir pavardė;
2. Turinyje papunkčiui išvardijami visi tiriamojo darbo skyriai/dalys ir poskyriai bei priedo (-ų) dalys.
3. Trumpas 1 p. įvadas, kuriame apibrėžiamas tyrimo objektas, tyrimo tikslai ir uždaviniai, naujumas (atsižvelgiant į anksčiau atliktus publikuotus atitinkamos tematikos tiriamuosius darbus), ir aktualumas bei nurodomi taikyti tyrimo metodai ir kokią dalį tiriamos medžiagos, duomenų užrašė pats autorius ar jo vadovaujama bendraklasių ar kitų mokinių grupė.
4. Tyrimo dėstomoji ir analizės, sisteminimo dalis (skirstoma į skyrius ir/ar poskyrius): analizuojama tiriamoji medžiaga, remiamasi ir jau publikuotais darbais, iškeliami atrasti dėsningumai, svarbiausios ypatybės, pabrėžiama, kas nauja pastebėta, nustatyta; tyrimo apibendrinamas.
5. Išvados (0,5 p.) turi būti sunumeruotos, susijusios su tiriamuoju darbu, jomis trumpai ir aiškiai apibendrinami ir išvardijami atlikto darbo rezultatai. Dar gali būti nubrėžiamos ir tiriamojo darbo perspektyvos.
6. Literatūros sąrašė išvardijami naudoti publikuoti darbai ir rinktinės, albumai, kiti šaltiniai. Dar galima pateikti ir nepublikuotų darbų ar šaltinių sąrašą.
7. Priede (-uose) gali būti pateikiamos vaizdo ir/arba garso iliustracijos, pavyzdžiai (nuotraukos, folkloro kūrinių tekstai, natos, garso ir vaizdo įrašai ir pan.). Priede šalia sunumeruotų iliustracijų arba pavyzdžių turi būti nurodytos metrikos (priedo dalys turi būti išvardytos turinyje).

Pastaba: Tiriamasis darbas turi būti pateiktas atspausdintas, pateiktas tvarkingai susegtas, puslapiai sunumeruoti. Kartu su darbu gali būti pridėta CD-R ar DVD.

Reikalavimai vadybinio darbo aprašams

1. Renginio apraše nurodoma: renginio pavadinimas, data, vieta, organizatoriai, dalyviai. Pateikiama renginio programa, scenarijus, kita informacija (nuotraukos ar vaizdo įrašai, atsiliepimai vietos žiniasklaidoje) ir įsivertinimas.

Projekto forma

1. Projekto apraše nurodoma: projekto pavadinimas, data, vieta, tikslas, vykdytojai, dalyviai, veiklos etapai, atlikti darbai (išvykos, tyrimai, kūrybiniai darbai, parodos, akcijos, reklama, renginiai ir kt.) ir rezultatas. Pateikiamas trumpas įvykdyto projekto pristatymas (nuotraukos, įrašai, dalyvių atsiliepimai ir informacija vietos žiniasklaidoje) ir įsivertinimas.

Bendrieji raštvedybos reikalavimai

1. Tekstas rašomas ant balto neliniuoto popieriaus A4 formato lapuose Times New Roman 12 pt šriftu ir 1,5 intervalu tarp eilučių. Antraštiniame puslapyje autoriaus pavardė ir darbo pavadinimas rašomas Times New Roman 14 pt šriftu, pavadinimas paryškinamas.

2. Teksto puslapyje iš kraštų paliekamos tuščios paraštės: kairėje pusėje – 30 mm, dešinėje – 10 mm, viršuje – 20 mm, apačioje – 20 mm. Naudojamos lietuviškos kabutės („...“). Reikia teisingai rašyti trumpuosius ir ilguosius brūkšnius. Tekste atskirus žodžius galima paryškinti.

3. Teksto lapai numeruojami ištisai, pradedant antraštiniu (antraštinio lapo numeris nerašomas) ir baigiant priedais. Puslapio numeris rašomas teksto viršuje tuščios paraštės viduryje arabiškais skaitmenimis, nededant nei taško, nei brūkšnelių.

4. Teksto išnašos (citatų, literatūros, informacijos šaltinių nuorodos) rašomos teksto tuščios paraštės apačioje.

5. Atskiri puslapiai nededami į atskiras įmautes.